

POD WIATR

FILM TIMURA MAKAREVIĆA

MADNESS

O FILMIE

Film Makarevića jest obrazem konfrontacji z własną przeszłością naznaczoną przez wojnę. Utrata najbliższych i przymusowa emigracja do odległej Szwecji zapisały się w podświadomości głównego bohatera niczym znamię które nosi głęboko w sobie. Zmuszony do powrotu, symbolicznie rozlicza się z bolesnymi wydarzeniami, zamykając ten rozdział swojego życia.

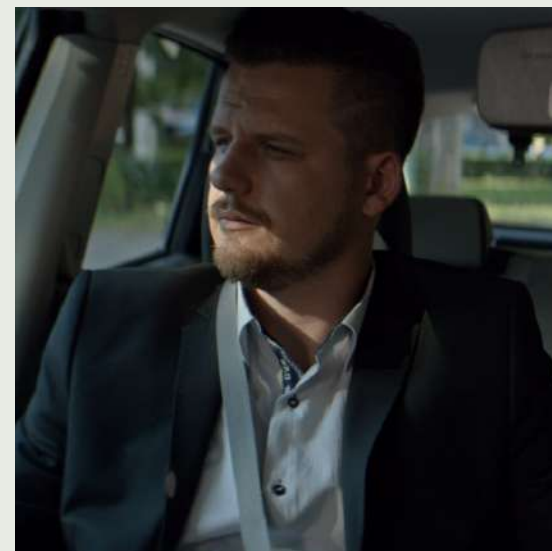
Jednak Serbia zmienia go nieodwracalnie budząc dawno uśpione dźwięki, zapachy i zachowania o których zdążył już definitywnie zapomnieć. Vedran otwiera się na otaczającą rzeczywistość i odnajduje siebie.

„Pod wiatr” stawia pytanie o naszą tożsamość – czy tworzą ją język, miejsce zamieszkania i kultura z której wyrastamy? A może dom tworzymy sami i to od nas zależy kim się czujemy?

Reżyser metaforycznie przeciwstawia dwie rzeczywistości – skandynawski ład i bałkański temperament. Z dystansem patrzy na okaleczoną stolicę, która stara się wrócić do normalności. Nowoczesność przeplata się z opuszczonymi ruinami, bez troskie młode pokolenie żyje obok mieszkańców pamiętających minione wydarzenia. Pozornie wszystko jest w porządku, jednak przeszłość nie została do końca rozliczona;

Zanim wyjechałem na rok z Sarajewa po raz pierwszy, przejrzałem gazetę, może dwa dni przed moim wyjazdem. Kiedy wróciłem, po roku ponownie przeczytałem wiadomości. Zdałem sobie sprawę, że absolutnie nic się nie zmieniło.

Timur Makarević

FACT SHEET

Produkcja: Bośnia i Hercegowina - Szwecja - Polska - Rumunia
Scenariusz i reżyseria: Timur Makarević
Czas trwania: 86 min

SYNOPSIS

Główny bohater, Vedran Garibćić, prowadzi spokojne, poukładane życie w Szwecji. Pewnego dnia dowiaduje się, że zidentyfikowano szczątki jego rodziców w Sarajewie. Musi wyruszyć w trudną, emocjonalną podróż do przeszłości. Przylatuje z zamiarem załatwienia formalności i jak najszybszego powrotu do domu. Jednak w międzyczasie okazuje się, że powrót do ojczyzny budzi w nim mieszane uczucia i każe wrócić do miejsc o których dawno już zapomniał. Odwiedza swój dom, spotyka starych znajomych, przechadza się po ulicach „nowego Sarajewa” w którym widmo wojny nieustannie wisi w powietrzu.

WYWIAD Z REŻYSEREM

Dużo czasu zajęło ci zrealizowanie tego filmu. Opowiedz, jak film ewoluował w kontekście jego pierwotnej idei.

Od pojawienia się pierwszego draftu scenariusza do premiery mojego debiutu na Raindance Film Festival upłynęło osiem lat. Przez ten czas bardzo się zmieniłem, co jest zresztą bardzo naturalne, a co za tym idzie – zmieniła się również moja perspektywa.

Fundamentalna idea pozostała właściwie niezmieniona, ale moje podejście do niej z każdą kolejną wersją było łatwiejsze. Z biegiem czasu "fundament" stał się bardziej dopieszczony, przez co jego wartość nabrała głębi. Choć mam nadzieję, że moje kolejne filmy będę realizował w krótszym czasie, jestem szczęśliwy, że "Pod wiatr" zajął taką część mojego życia. To było bardzo ciekawe doświadczenie poświęcić tyle czasu dla jednego projektu.

Jak rygorystycznie trzymałeś się scenariusza podczas zdjęć?

Trudno jest rygorystycznie trzymać się scenariusza ze względu na różne okoliczności, które my – filmowcy z tej części świata napotykamy podczas tego

procesu. A ponieważ byłem tego świadomy, byłem gotów dostosować się do różnych sytuacji. Sądzę, że kluczowe jest to, by filmowiec dostosowywał się do różnych sytuacji, pracując nad filmem. Zawsze też słuchałem sugestii aktorów i przyjmowałem je wielokrotnie. Mogę powiedzieć, że z góry wiedziałem, że nie można nakręcić filmu dokładnie takiego, jak został napisany i dlatego przyjąłem taką postawę. Myślę, że to się jednak opłaciło.

Jeśli miałbyś nakręcić film raz jeszcze, co zrobiłbyś inaczej?

Nie kręciłbym scen, które ostatecznie nie znalazły się w filmie, a poświęciłbym więcej czasu na te, które jedna możemy zobaczyć na ekranie (śmiech).

Jaki był najtrudniejszy wybór, którego musiałeś dokonać w procesie tworzenia "Pod wiatr"?

Najtrudniejsza była rezygnacja z robienia zdjęć na dalekiej północy Szwecji z wyjątkową jakością dziennego światła, zorzy polarnej etc. Ale najwyraźniej to nie było pisane filmowi "Pod wiatr".

Kwestia przesiedlenia, o której opowiada twój film jest szczególnie interesująca w kontekście współczesnej Bośni i obecnego kryzysu emigracyjnego. Jakie jest Twoje podejście do tożsamości /kwestii domu i ojczyzny?

Głęboko wierzę w indywidualną tożsamość. Według mnie większość grupowych tożsamości jest fałszywa i służą one tylko temu, by osiągnąć jakiś cel. Z perspektywy tych, którzy prowadzą duże rozgrywki, ludzie postrzegani są często jako liczby i używają tych grup, by ujednoczyć przestrzeń wokół siebie, a tym samym zwiększyć swoją pozycję. Odpowiadając na pytanie o domu i ojczyźnie – myślę, że te dwie kwestie należałoby rozdzielić. Co tak naprawdę sprawia, że dane miejsce staje się domem? Uważam, że to wszystko zależy bardziej od tego, czego doświadczysz, z kim dzielisz te doświadczenia i jakie jest osobiste znaczenie ma to miejsce, niż faktycznie to miejsce, w którym przebywasz. Nie sądzę, że dom jest jedynie przestrzenią fizyczną, w przeciwieństwie do ojczyzny, która jest tylko tym.

TIMUR MAKAREVIĆ
MONTAŻYSTA, SCENARZYSTA,
REŻYSER

Urodzony w 1976 roku w Jajce (Bośnia i Hercegowina). Od 1996 roku pracował dla Centrum Sztuki Współczesnej w Sarajewie (SCCA). Jego krótkometrażowy film *What do I know* (2007) współreżyserowany z Šejla Kamerić'em dostał się do selekcji głównej Międzynarodowego Festiwalu w Wenecji, a także nagrodzony na festiwalach z Zagrzebiu (Chorwacja) oraz Adanie (Turcja). Jego kolejny film krótkometrażowy *Wake* (2008) wygrał nagrodę specjalną na Festiwalu Filmowym w Sarajewie.

BORIS GLIBUSIC
ODTWÓRCA GŁÓWNEJ ROLI

Aktor filmowy, telewizyjny i teatralny.

Urodzony w 1974 roku w Szwecji. W 2003 roku ukończył Luleå Theatre Academy. Związany m.in. z Göteborgs Stadsteater (2005) oraz Teater Västernorrland (2006). Polskiej widowni może być znany z serialu *Most nad Sundem* (sezon 3).

O POLSKIM KOPRODUCENCIE

Spółka MADANTS została założona przez Klaudię Śmieję i Beatę Rzeźniczek z myślą o niezależnych produkcjach międzynarodowych z potencjałem festiwalowym oraz dystrybucyjnym. Pierwszym projektem Madants był grecki film **"Park"** w reżyserii Sofii Exarchou, który swoją premierę międzynarodową miał na festiwalu w Toronto. Kolejną produkcją firmy był film **"Porto"** w reżyserii Gabe'a Klingera, którego producentem wykonawczym był Jim Jarmush. W 2017 roku Madants podjęło się produkcji kolejnego greckiego filmu - **"Litość"** Babisa Makridisa na podstawie scenariusza, współautorstwa Efthimisa Filippou - nominowanego do Oscara za scenariusz filmu *"Lobster"*. Film miał swoją premierę na Sundance Film Festival w 2018 roku. Madants jest również koproducentem islandzkiej tragi-komedii **"W cieniu drzewa"** Haffsteina Gunnara Sigurdssona (premiery w konkursie Orizzonti podczas 74. Międzynarodowego Festiwalu Filmowego w Wenecji); filmu science-fiction pt. **"High Life"** niekwestionowanej ikony francuskiego kina autorskiego - Claire Denis, w gwiazdorskiej obsadzie - Juliette Binoche, Robert Pattinson, Mia Goth oraz Agata Buzek. Premiera miała miejsce podczas Toronto IFF. W 2018 roku swoją premierę miał również film **"The River"** kazachstańsko-polska koprodukcja w reżyserii Emira Baigazina, wygrywając nagrodę za najlepszą reżyserię w konkursie Orizzonti na festiwalu w Wenecji oraz Honourable Mention podczas TIFF.

POD WIATR

PRODUCENCI

Amra Baksić Camo
Adis Dapo

KOPRODUCENCI

Chinema Film Sweden
Madants
Skane
Digital Cube

WSPÓŁFINANSOWANIE

Fondacija Za Kinematografiju
The Swedish Film Institute
Polski Instytut Sztuki Filmowej

PREMIERA ŚWIATOWA

25.09.2017
Raindance Film Festival

GATUNEK

Dramat

METRAŻ

86'

PRODUKCJA

Bośnia i Hercegowina, Szwecja, Polska,
Rumunia

FILM TIMURA MAKAREVIĆA

OBSADA

Boris Glibibusić | Lina Sunden
Dzana Pinjo | Aldin Omerović

TWÓRCY

REŻYSERIA I SCENARIUSZ
TIMUR MAKAREVIĆ

OPERATOR OBRAZU

Barbu Balasoiu

MONTAŻ

Una Gunjak

MUZYKA

Frid&Frid

SCENOGRAFIA

Sanja Dzeba

DŹWIĘK

Igor Camo

MADNESS DISTRIBUTION

Masza Grabowska
Agata Wojciechowska
promocja@madants.pl